

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 842280040-13695507-568
Konu : FETÖ/PDY kapsamında kapatılan işyerleri

2/8/2016

GENELGE
2016-16

Anayasanın 120 nci maddesi ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereğince ülke genelinde 21/7/2016 Perşembe günü saat 01:00'dan itibaren 90 gün süre ile olağanüstü hal ilan edilmiş, 1116 sayılı Ülke Genelinde Olağanüstü Hal İlanına Dair Karar Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca onaylanarak 22/7/2016 tarihli ve 29778 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

23/7/2016 tarihli ve 29779 sayılı (2.mükerrer) Resmi Gazete'de yayımlanan 667 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin (KHK) 2 nci maddesi ile milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen Fethullahçı Terör Örgütüne (FETÖ/PDY) aidiyeti, iltisakı veya irtibatı belirlenen 35 özel sağlık kurum ve kuruluşu, 934 özel öğretim kurum ve kuruluşu, 109 özel öğrenci yurdu ve pansiyonu, 104 vakıf, 1125 dernek ile bunların iktisadi işletmeleri, 15 vakıf yükseköğretim kurumu, 29 sendika, federasyon ve konfederasyonlar olmak üzere toplam 2351 kurum ve kuruluş kapatılmıştır.

27/7/2016 tarihli ve 29783 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 668 sayılı KHK'nın 2 nci maddesiyle de 42 özel radyo ve televizyon kuruluşları ile 89 gazete, dergi, yayınevi ve dağıtım kanalları olmak üzere toplam 131 kurum ve kuruluş kapatılmıştır.

667 sayılı KHK'nın 2 nci maddesinin ikinci fıkrası; *"Kapatılan vakıfların her türlü taşınır ve taşınmazları ile her türlü mal varlığı, alacak ve hakları, belge ve evrakı Vakıflar Genel Müdürlüğüne bedelsiz olarak devredilmiş sayılır. Kapatılan vakıf yükseköğretim kurumlarının sağlık uygulama ve araştırma merkezleri ve kapatılan diğer kurum ve kuruluşlara ait olan taşınırlar ile her türlü mal varlığı, alacak ve haklar, belge ve evrak Hazineye bedelsiz olarak devredilmiş sayılır, bunlara ait taşınmazlar tapuda resen Hazine adına, her türlü kısıtlama ve taşınmaz yükünden ari olarak tescil edilir. Her türlü borçlarından dolayı hiçbir şekilde Hazededen bir hak ve talepte bulunulamaz. Devire ilişkin işlemler ilgili tüm kurumlardan gerekli yardımı almak suretiyle ilgisine göre Maliye Bakanlığı veya Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir."*

668 sayılı KHK'nın 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası; *"Kapatılan gazete ve dergiler, yayınevi ve dağıtım kanalları ile özel radyo ve televizyon kuruluşlarına ait olan taşınırlar ve her türlü mal varlığı, alacak ve haklar, belge ve evrak Hazineye bedelsiz olarak devredilmiş sayılır, bunlara ait taşınmazlar tapuda resen Hazine adına, her türlü kısıtlama ve taşınmaz yükünden ari olarak tescil edilir. Bunların her türlü borçlarından dolayı hiçbir şekilde Hazededen bir hak ve talepte bulunulmaz. Devre ilişkin işlemler ilgili tüm kurumlardan gerekli yardımı almak suretiyle Maliye Bakanlığı tarafından yerine getirilir."*

Hükmüne amirdir.

Söz konusu KHK'larda belirtilen özel sağlık kurum ve kuruluşu, özel öğretim kurum ve kuruluşları ile özel öğrenci yurtları ve pansiyonları, vakıf ve dernekler ile bunların iktisadi işletmeleri, vakıf yüksek öğretim kurumu, sendika, federasyon ve konfederasyonlar 23/7/2016 tarihi, özel radyo ve televizyon kuruluşları ile gazete, dergi, yayınevi ve dağıtım kanalları 27/7/2016 tarihi itibarıyla kapatılmış olup bu kuruluşlardan 5510 sayılı Kanun kapsamında

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

işyeri sayılanlar başka bir anlatımla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıranlar ile bu kuruluşların işverenlerinin 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılıklarının sona erdirilmesi hakkında yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

1- İşyerlerinin 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkarılması

5510 sayılı Kanunun 100 üncü maddesi kapsamında 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalı çalıştıran işverenler, işyeri tescili yaptırdıktan sonra Kurum ile imzaladıkları e-bildirge sözleşmesi gereğince kendilerine verilen e-bildirge şifresi ile işe giriş bildirgesi, aylık prim ve hizmet belgesi, işten ayrılış bildirgesi, çalışılmadığına dair bildirim girişi, iş kazası meslek hastalığı bildirim formunu internet üzerinden Kuruma vermektedirler.

Buna göre, 5510 sayılı Kanunun 12 nci maddesine gereğince sigortalı çalıştırması nedeniyle işveren durumunda olan 667 sayılı KHK’da sayılan 2351 kurum ve kuruluş 23/7/2016 tarihinden, 668 sayılı KHK’da sayılan 131 kurum ve kuruluş ise 27/7/2016 tarihinden itibaren 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkarılacaktır.

667 ve 668 sayılı KHK’lar ekindeki listelerde yer alan kurum ve kuruluşların işyerleri numaraları ünitelerce tespit edilerek “..... sayılı KHK nedeniyle işyerinin kapatılması” seçeneği kullanılarak kanun kapsamından çıkış işlemi yapılacaktır.

Ünitelerce kamu kurum ve kuruluşlarından kapatılan işyerleri ile ilgili alınan yazılar 667 ve 668 sayılı KHK’daki listelerde karşılaştırılarak işlem yapılacaktır.

KHK’larda bulunmayan işyerleri ile valiliklerin olağanüstü hal birimlerince kapatılmasına karar verilen işyerleri hakkında valilikçe bildirilen tarih itibariyle işyerleri kanun kapsamından çıkarılacaktır. Ünitelere işyerleri hakkında yapılan ihbar ve şikayetler valiliklere gönderilerek sonucuna göre işlem yapılacaktır.

KHK’ların ekindeki listelerde yer almakla birlikte sigortalı çalıştırmadığı anlaşılan işyerleri ünitelerce belirlenerek sigortalı çalıştırılmadığı hususu tutanak altına alınacaktır.

2- İşten ayrılış bildirgesi işlemleri

2.1- Kapatılan işyerlerinden işten ayrılışı yapılacak sigortalılar

667 sayılı KHK’da sayılan işyerlerinde 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışan sigortalıların işyerlerinin kapatılması nedeniyle iş akitleri 23/7/2016 tarihinden itibaren fesh edilmiş sayılacağından işten ayrılış tarihi 23/7/2016, 668 sayılı KHK’da sayılan işyerlerinde çalışan sigortalılar için işten ayrılış tarihi 27/7/2016 olarak dikkate alınacaktır.

Bu sigortalıların işten ayrılış bildirgesi ünitelerce re’sen düzenlenecek olup işten ayrılış nedeni olarak “36-KHK ile işyerinin kapatılması” (**Değişik, 25/01/2022 tarihli ve 2022/2 sayılı Genelge**) kodu kullanılacaktır.

Ünitelerce sigortalı işten ayrılış bildirgesinin düzenlenmesinde, sigortalının işten ayrıldığı ay ve bir önceki aya ait prime esas kazancın bildirmede bulunması gerekmekte olup prime esas kazancın bulunmadığı durumlarda, “0” gün ve “0” kazanç girilerek bildirge düzenlenecek eksik gün nedeni olarak “10- Genel hayatı etkileyen olaylar” kodu kullanılacaktır.

İşyerinin KHK’lar kapsamında kapatılması nedeniyle sadece bu işyerlerinden işten çıkan sigortalılarla sınırlı olmak üzere re’sen düzenlenecek işten ayrılış bildirgesi düzenleme

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

nedeni olarak “KHK ile işyerinin kapatılması” (**Değişik, 25/01/2022 tarihli ve 2022/2 sayılı Genelge**) kodu kullanılacaktır.

2.2- Gözaltı ve tutukluluk nedeniyle iş akitlerine son verilen sigortalılar

667 ve 668 KHK’lar kapsamında işyerleri içinde olmamakla birlikte milli güvenliğe karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirildiği için gözaltına alınan veya tutuklanan sigortalıların işten çıkış nedeni 4857 sayılı Kanununun 17 nci, 25 inci ve 26 ncı madde hükümleri kapsamında işverence belirlenecektir.

İşverenin gözaltına alınan veya tutuklanan sigortalıların görevden uzaklaştırılmış oldukları dönemde hizmet akitlerinin askıda olduğu dikkate alınarak ücret ödememesi halinde sigortalıların soruşturma tamamlanıp görevlerine son verilinceye/iş akitleri fesh edilinceye kadar geçen süre için işten ayrılış bildirgesinde sigortalının işten ayrılığı ay ve önceki aya ait hizmetleri “0” gün ve “0” kazanç olarak, eksik gün nedeni ise “4- Gözaltına alınma”, “5- Tutukluluk” olarak bildirilecektir.

3- Aylık prim ve hizmet belgesi yönünden

667 sayılı KHK ile 23/7/2016 tarihinde kapatılan işyerlerinde çalışan sigortalıların 2016 yılı Haziran ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinin (eksik gün nedeni rapor, kısmi isdihtam, puantaj, ücretsiz izin vb. ile çalışılmadığına dair bildirim girişi hariç) 30 gün, 2016 yılı Temmuz ayı 23 gün, 668 sayılı KHK ile 27/7/2016 kapatılan işyerlerinde çalışanların aylık prim ve hizmet belgesi 2016 yılı Haziran ayı için 30 gün, 2016 Temmuz ayına ait 27 gün olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

Buna göre;

- İşyerlerinin kapatıldığı 23/7/2016 ve 27/7/2016 tarihleri itibariyle işverenlerce e-bildirge şifresi kullanılarak yapılan bildirimler Kurumca geçerli sayılacaktır.

- İşveren ya da yetkili kişi tarafından 2016 yılı Temmuz ayı aylık prim ve hizmet belgesi girişlerinin (iş kazası meslek hastalığı bildirim formu, çalışılmadığına dair bildirim girişi) yapılabilmesi için e-bildirge şifrelerinin 24/8/2016 tarihine kadar açık kalması sağlanacaktır.

- İşveren ya da yetki verdiği kişinin gözaltına alınmış ya da tutuklanmış olması halinde işverenin bu hususu belgelemesi koşuluyla işyerlerinin kapatıldığı tarihlere kadar verilmesi gereken belgeler kağıt ortamında verilebilecektir.

3.1- Sigortalıların hizmet kayıtlarının oluşturulması

2016 yılı Haziran ve Temmuz ayı aylık prim ve hizmet belgesi verilmiş olup bu aylarda hizmet bildirmeyen sigortalıların 23/7/2016 tarihinden itibaren 3 ay içinde müracaatları halinde sigortalının önceki aylarda da bu işyerinde çalışıp çalışmadığı, ücret bordrosu ya da ücretin banka aracılığı ödenmesi nedeniyle banka ekstresi bulunması halinde aylık prim ve hizmet belgesi re’sen düzenlenecektir. 3 aylık süreden sonra Kuruma intikal eden talepler hakkında Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca işlem yapılacaktır.

3.2- Gözaltına alınan ya da tutuklanan sigortalıların prime esas kazanç bildirim

667 ve 668 KHK’lar kapsamında işyerleri içinde olmamakla birlikte milli güvenliğe karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirildiği için gözaltına alınan veya

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

tutuklanan sigortalıların görevden uzaklaştırılmış oldukları dönemde hizmet akitlerinin askıda olduğu dikkate alınarak işverence ücret ödemesi yapılmaması halinde soruşturma tamamlanıp görevlerine son verilmeye veya göreve başlatılacakları tarihe kadar aylık prim ve hizmet belgeleri “0” gün ve “0” kazanç olarak, eksik gün nedeni ise gözaltına alınanlar için “4-Gözaltına alınma”, tutuklananlar için “5- Tutukluluk”, işten uzaklaştırılanlar için “13-Diğer” olarak bildirilecektir.

İşverence sigortalıya ücret ödenmesi durumunda ise aylık prim ve hizmet belgelerinin gün ve kazançlı olarak bildirilmesi, bu bağlamda ödenen ücretinin tam ücret değil ücretinin 1/2’si ve 2/3’ü oranında olması durumunda; ödenen ücretinin, 30 günlük sigorta primine prime esas kazancın aylık alt sınırının üzerinde olması halinde 30 gün ve ödenen prime esas kazanç tutarı üzerinden, 30 günlük prime esas kazancın alt sınırının altında olması halinde alt sınırın altında kalan tutara ilişkin işçi ve işveren prime esas kazancının tamamının işverence ödenmesi suretiyle 30 gün ve aylık prime esas kazanç alt sınırı üzerinden Kurumumuza bildirimde bulunulması gerekmektedir.

Bu kişilerin soruşturma neticesinde görevlerine başlatılması durumunda açıkta kaldıkları süre için kendilerine ayrıca ücret ödenmesi halinde, bu defa ilişkin oldukları aylara istinaden verilecek geriye dönük aylık prim ve hizmet belgelerinin günsüz ve sadece prime esas kazanç tutarını içerecek şekilde düzenlenmesi, ayrıca söz konusu belgelerin geç verilmesi sonucunda, sigortalıların göreve başlatılmasının belgelenmesi dolayısıyla göreve başlatılmasına konusundaki yazının ilgili kurumun evrak kayıtlarına girdiği tarihi takip eden ayın 23’üne kadar belgelerin verilmesi koşuluyla, bu belgeler nedeniyle idari para cezası uygulanmaması gerekmektedir.

4- İşe giriş bildirgesi yönünden

667 sayılı KHK’da sayılan işyerleri 23/7/2016 tarihinde, 668 sayılı KHK’da sayılan işyerleri 27/7/2016 tarihinde kapatıldığından bu tarihlerden sonra bu işyerlerinden geriye yönelik verilen işe giriş bildirgesi alınmayacaktır. Mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları ile diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma denetim raporları hakkında önceden olduğu gibi işlem yapılmaya devam edilecektir.

23/7/2016 ve 27/7/2016 tarihinden önceki sürelerle ait işe giriş bildirgesinin işveren, yetkili kişi tarafından verilmesi ya da sigortalıların bu tarihten önce bu işyerlerinde çalıştıklarını beyan etmeleri halinde işverenden gerekli bilgi ve belgelerin temini istenecek, sigortalıların 23/7/2016 tarihinden itibaren 3 ay içinde müracaatları halinde 2016 yılı Mayıs ve Haziran ayında da bu işyerlerinde çalışıp çalışmadıkları ve ücret bordrosu ya da ücretin banka aracılığıyla ödenmesi nedeniyle banka ekstresi bulunması halinde işe giriş bildirgesi işleme alınacak, işe giriş bildirgesi işverence verilmemişse aylık prim ve hizmet belgesi ile birlikte re’sen düzenlenecektir. 3 aylık süreden sonra Kuruma intikal eden talepler hakkında Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca işlem yapılacaktır.

5- Kapatılan tüzel kişiliklerin ortaklarının sigortalılıkları

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanların sigortalılık başlangıcı ve sonlandırılması, Kanununun 8 inci ve 9 uncu maddelerine istinaden yapılmakta olup, söz konusu maddeler gereğince kapatılan işyerleri sahiplerinden;

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Kollektif şirket ortakları, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları ve donatma iştiraki ortaklarının sigortalılıklarının sonlandırılmasına ilişkin bildirim “Vergi Dairelerince”,

Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları ile sermaye şirketlerinden limited şirket ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketin komandite ortaklarının sigortalılıklarının sonlandırılmasına ilişkin bildirim “Ticaret Sicil Müdürlüklerince”,

Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkarlar siciline kayıtlı olanların sigortalılıklarının sonlandırılmasına ilişkin bildirim “Sicil Müdürlüklerince”,

Köy ve mahalle muhtarlarının sigortalılıklarının sonlandırılmasına ilişkin bildirim “İlgili İl ve İlçe Mülki İdare Amirliklerince”,

6132 sayılı Kanuna tabi jokey ve antrenörlerin sigortalılıklarının sonlandırılmasına ilişkin bildirim “Türkiye Jokey Kulübüncü”,

Yapılmakta olup, bu kurum ve kuruluşlardan, bildirim yükümlülüğü bulunan bu kurum ve kuruluşların, sigortalıların sigortalılıklarının sonlandırılmasına ilişkin bildirimimizin Kurumumuza intikal etmesi halinde, kurum ve kuruluşlarca terk işlemlerinin yapıldığı tarih itibarıyla (4/b) kapsamındaki sigortalılıkları sonlandırılacaktır.

İşyerleri, 667 ve 668 sayılı KHK’lar kapsamında kapatılmış işverenlerden (4/b) kapsamında sigortalılığı bulunanların işyerlerinin kapatıldığına ilişkin bilgilerin Kurumumuzca tespit edilmesi halinde, bildirim yükümlülüğü bulunan kurum ve kuruluşlarca gerekli sonlandırma işlemleri yapılmak üzere, ilgili kurumlar bilgilendirilecek olup, ilgili kurumlarca sonlandırma işlemlerinin yapılması sonucunda (4/b) kapsamındaki sigortalılıkları bildirim yükümlüsü kurum ve kuruluşlardan gelen bilgilere göre sonlandırılacaktır.

6-Asgari işçilik uygulaması yönünden yapılacak işlemler

667 ve 668 sayılı KHK’lar ile kapatılan kurum ve kuruluşların ve bunlara bağlı iktisadi işletmelerin ve teşekküllerinin yukarıda da belirtildiği üzere, malvarlığının bedelsiz olarak Hazineye devredilmesi nedeniyle Kurum alacaklarının kapatılan tüzel kişiliklerden ve teşekküllerden tahsil edilmesi imkanı ortadan kalkmıştır. Bu bakımdan KHK’lar kapsamında kapatılan özel sağlık kurum ve kuruluşlarının, özel öğretim kurum ve kuruluşları ile öğrenci yurtları ve pansiyonlarının, vakıf ve dernekler ile bunların iktisadi işletmelerinin, vakıf yüksek öğretim kurumlarının, sendika, federasyon ve konfederasyonların, özel radyo ve televizyon kuruluşlarının, gazete, dergi ile yayınevi ve dağıtım kanallarının ihale konusu/ özel nitelikteki inşaat işlerinin tespitinin yapılarak ihale kapsamında yaptıkları her türlü ihale konusu işlerin ve özel nitelikteki inşaat işlerinin 15/7/2016 tarihi itibarıyla ile 5510 sayılı Kanununun 85 inci maddesi gereğince gerekli araştırma işleminin yapılarak anılan işlerden dolayı fark işçilik tutarlarının saptanması durumunda söz konusu fark işçilik tutarlarının KHK’ler gereğince ihale konusu işlerden dolayı hakedişten ve teminattan bugün için alınması mümkün bulunmadığından anılan fark işçilik tutarlarının tüzel kişilik yöneticileri, yetkilileri ve kanuni temsilcileri ve teşekkülü idare edenler ile limited şirket statüsünde olanların ortaklarından tahsili yoluna gidilmesi gerekmektedir.

7- Kurum alacaklarının takip ve tahsil edilmesi

667 ve 668 sayılı KHK’lar kapsamında kapatılan kurum ve kuruluşların 6183 sayılı Kanun kapsamında takip ve tahsil edilen prim ve prime ilişkin borçlarının tahsili hususunda 29/7/2016 tarihli ve 4184525 sayılı Genel Yazı da açıklanan esaslara göre işlem yapılacaktır.

8- Tereddüt edilen hususlar

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Bu Genelgede belirtilen hususlar dışında ünitelerce tereddüt oluşması halinde, tereddüt edilen husus hakkında ilgili Genel Müdürlükten yazılı görüş istenecektir.

667 ve 668 sayılı KHK'lar dışında, işyerlerinin kapatılmasını içeren yeni KHK'ların yayımlanması halinde bu Genelgede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Dr. Mehmet Selim BAĞLI
Kurum Başkanı

DAĞITIM :
Gereği :
Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi :
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına